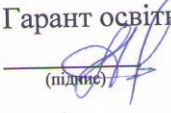

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра фінансів, обліку і оподаткування (№ 604)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми
 Г. С. Ліхоносова
(підпис) (ініціали та прізвище)

« 28 » серпня 2021 р.

СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Страховий менеджмент в аерокосмічній галузі

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа та страхування
(код та найменування спеціальності)

Освітня програма: Фінанси, банківська справа та страхування
(найменування освітньої програми)

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Силабус уведено в дію з 01.09.2021 року

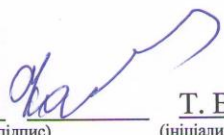
Харків – 2021 р.

Розробник: Дзюбенко О. В., к.т.н., доц.
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри фінансів, обліку і оподаткування (№ 604)

Протокол № 1 від « 28 » серпня 2021 р.

Завідувач кафедри д-р екон. наук, професор Т. В. Калінеску
(науковий ступінь та вчене звання) (підпис) (ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

ЗВО другого (магістерського) рівня
ОП «Фінанси, банківська справа та страхування»

(підпис) (ініціали та прізвище)

1 Загальна інформація про викладача

Дзюбенко Олег Володимирович,
к.т.н., доцент. З 2000 з року викладає
в університеті такі дисципліни:

- фінансовий менеджмент;
- страховий менеджмент;
- вступ до фаху.

Напрями наукових досліджень: моде-
лювання фінансового стану підприєм-
ства наукомісткого виробництва.

2 Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 1 семестр.

Обсяг дисципліни

3,5 кредити ЄКТС (105 годин), у тому числі аудиторних – 32 годин, само-
стійної роботи здобувачів – 73 години.

Форми здобуття освіти

Денна, заочна, дистанційна.

Дисципліна – обов'язкова.

Види навчальної діяльності – лекції, практичні заняття, самостійна робота
здобувача.

Види контролю – поточний, модульний та підсумковий (семестровий) ко-
нтроль (іспит).

Мова викладання – українська.

Необхідні обов'язкові попередні дисципліни (пререквізити) – страху-
вання.

Необхідні обов'язкові супутні дисципліни (кореквізити) – переддипло-
мна практика.

3 Мета й завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни “Страховий менеджмент в аерокос-
мічній галузі” – сформувати систему знань з підготовки та реалізації управлінсь-

ких рішень, що забезпечують раціональне формування й використання потенціалу страхових компаній і гармонізацію фінансових інтересів споживачів страхових послуг, власників і персоналу страхових компаній, посередників та держави; врахувати особливості аерокосмічної галузі.

Завдання вивчення дисципліни “Страховий менеджмент в аерокосмічній галузі” такі: засвоїти теоретичні й організаційні основи страхового менеджменту, враховуючи особливості аерокосмічної галузі, ознайомитись з системами його інформаційного забезпечення; вивчити сутність та методологічні основи управління ризиками, маркетинговою й фінансовою діяльністю та фінансовою надійністю страхової організації; навчитись оцінювати ризики й планувати страхову діяльність страховика, врегульовувати страхові претензії.

Після вивчення дисципліни здобувач набуде загальних і фахових **компетентностей**.

Загальні компетентності:

- здатність проводити дослідження та генерувати нові ідеї;
- здатність працювати самостійно;
- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
- здатність виявляти та уточнювати цілі та заходи, необхідні для вирішення проблем у науковій та професійній діяльності;
- здатність здійснювати пошук та аналіз інформації з різних джерел;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність працювати у міжнародному просторі;
- здатність розробляти проєкти та управляти ними;
- здатність спілкуватися іноземними мовами у професійній діяльності.

Фахові компетентності:

- здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності;
- здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб’єктів господарювання;
- здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування;
- здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування;
- здатність демонструвати поглиблені знання у сфері фінансового, банківського, страхового та бюджетного менеджменту;
- здатність використовувати положення і методи дослідження інших наук для розв’язання професійних та наукових задач у сфері фінансів, банківської справи та страхування;
- здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування;

– здатність розробляти завдання для проєктування інформаційних систем в сфері фінансів, банківської справи та страхування;

здатність моделювати, прогнозувати та планувати фінансово-господарську діяльність підприємств, бюджетних установ, банків та страхових компаній;

здатність та уміння обґрунтовувати фінансово-економічні рішення та спроможність забезпечувати їх правомірність;

здатність ефективно застосовувати адміністративні та директивні методи державного й банківського регулювання та нагляду, володіти методами та технологіями роботи на фінансовому, страховому, інвестиційному ринках.

Очікується, що після вивчення дисципліни здобувач досягне **програмних результатів навчання**. Здобувач зможе:

– проводити дослідження, генерувати нові ідеї, здійснювати інноваційну діяльність;

– формувати цілі та розробляти заходи, які необхідні для вирішення проблем у науковій та професійній діяльності;

– систематизувати та аналізувати інформацію з різних джерел для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування;

– демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток;

– оцінювати сучасний стан фінансів, банківської справи та страхування і приймати обґрунтовані рішення, керуючись засадами соціальної відповідальності, правових та етичних норм;

– розробляти проєкти та керувати ними у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними;

– використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності;

– здійснювати діагностику, моделювання та планування фінансової діяльності суб'єктів господарювання;

– обґрунтувати управлінські рішення у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність;

– демонструвати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування;

– застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень;

– адаптувати положення та методи дослідження інших наук для розв'язання професійних та наукових задач у сфері фінансів, банківської справи та страхування;

– розробляти та реалізовувати фінансові плани розвитку організацій, спрямовані на досягнення поставлених цілей;

- виявляти ризики у публічному управлінні та формувати заходи щодо усунення їх наслідків;
- виробляти й ухвалювати управлінські рішення на інноваційних засадах у сфері фінансового бізнесу з врахуванням ризиків;
- оцінювати можливості і загрози, сильні та слабкі сторони фінансово-економічної діяльності підприємств, бюджетних установ, банків та страхових компаній.

4 Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Теоретичні й організаційні засади та інформаційне забезпечення страхового менеджменту

Тема 1. Теоретичні й організаційні засади страхового менеджменту

Форма занять: лекція, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 2 год.

Сутність страхового менеджменту. Поняття і принципи страхового менеджменту. Мета, завдання і функції страхового менеджменту. Правове забезпечення страхування. Управління процесом створення страхових організацій та ліцензування страхової діяльності.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 год.

Опрацювання матеріалу лекції.

Тема 2. Управління діяльністю страхової організації.

Форма занять: лекція, практичні заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 6 год.

Практична робота: "Управління діяльністю страхової організації".

Організація та структура управління страховою компанією. Кадрове забезпечення й мотивація персоналу. Органи управління страховою компанією. Стратегічне управління страховою компанією. Бізнес-процеси страхової компанії. Особливості страхової діяльності в аерокосмічній галузі.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 8 год.

Опрацювання матеріалу лекції. Оформлення і підготовка до захисту практичної роботи.

Тема 3. Комунікації та інформаційне забезпечення страхового менеджменту

Форма занять: лекція, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 2 год.

Комунікації в сучасній страховій організації: сутність, елементи й етапи комунікаційного процесу. Інформаційна система страхової компанії: підсистеми, об'єкти, функціональні задачі. Зовнішні та внутрішні джерела інформації. Місце

і роль бухгалтерського й статистичного обліку в забезпеченні управління страховою організацією.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 год.

Опрацювання матеріалу лекції.

Тема 4. Планування у страховій організації.

Форма занять: лекція, практичні заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 5 год.

Практична робота: "Управління фінансовою надійністю страховика".

Економічна сутність та етапи стратегічного і оперативного фінансового планування. Розроблення та фінансові складові системи планів страховика. Процес стратегічного планування в страховій компанії. Призначення, структура та порядок складання бізнес-плану страхової організації. Бюджетування в діяльності страхової організації.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 8 год.

Опрацювання матеріалу лекції. Самостійне розв'язання двох задач практичної роботи. Оформлення і підготовка до захисту практичної роботи.

Модульний контроль 1

Форма занять: виконання модульного тесту в аудиторії або дистанційно.

Обсяг аудиторного навантаження: 1 год.

Обсяг самостійної роботи здобувачів – 4 год.

Підготовка до модульного контролю.

Змістовий модуль 2. Управління діяльністю страхової організації

Тема 5. Управління маркетинговою діяльністю в страховому бізнесі

Форма занять: лекція, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 2 год.

Сутність і завдання страхового маркетингу. Служба маркетингу в страхових організаціях. Маркетингові дослідження: завдання, види, етапи. Розроблення та просування нових видів страхових продуктів. Управління рекламною діяльністю страхової компанії. Управління відносинами страховика зі страховими посередниками.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 год.

Опрацювання матеріалу лекції.

Тема 6. Управління ризиками страхової діяльності.

Форма занять: лекція, практичні заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 6 год.

Практична робота: "Управління ризиками страхової діяльності".

Визначення поняття “менеджмент ризиків страхової діяльності”, його мета, зміст і процедури. Ознаки ризиків, що можуть бути застраховані, та етапи їх відбору. Основні методологічні підходи до розрахунків страхових тарифів. Організаційно-технічні та фінансово-договірні способи управління ризиками. Повний цикл управління ризиками і особливості основних етапів його застосування. Особливості менеджменту ризиків страхової діяльності в аерокосмічній галузі.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 8 год.

Опрацювання матеріалу лекції. Самостійне розв'язання чотирьох задач практичної роботи. Оформлення і підготовка до захисту практичної роботи.

Тема 7. Управління фінансовою діяльністю страхової організації

Форма занять: лекція, практичні заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 6 год.

Практична робота: "Управління фінансовою діяльністю страхової організації".

Сутність і функції фінансового менеджменту страхової компанії. Управління капіталом страхової компанії. Види грошових потоків страховика. Склад доходів та витрат страхової компанії. Управління формуванням фінансового результату страховика. Особливості оподаткування страховиків. Управління платоспроможністю страховика. Фінансова надійність страховика: методи її забезпечення. Склад, структура та процес формування страхових резервів. Управління інвестиційною діяльністю страховика. Особливості фінансової діяльності страховика в аерокосмічній галузі.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 8 год.

Опрацювання матеріалу лекції. Самостійне розв'язання чотирьох задач практичної роботи. Оформлення і підготовка до захисту практичної роботи.

Тема 8. Урегулювання страхових претензій

Форма занять: лекція, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 1 год.

Процес відшкодування і служба врегулювання збитків у страховій компанії. Дії сторін договору в разі настання страхового випадку. Експертиза причин і наслідків страхового випадку. Розрахунок суми і вибір форми належних страхових виплат. Процедура та етапи врегулювання страхових претензій. Оформлення регресних позовів до осіб, винних у скоєнні страхових випадків.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 год.

Опрацювання матеріалу лекції.

Модульний контроль 2

Форма занять: виконання модульного тесту в аудиторії або дистанційно.

Обсяг аудиторного навантаження: 1 год.

Обсяг самостійної роботи здобувачів – 4 год.

Підготовка до модульного контролю.

5 Індивідуальні завдання

Розрахункова робота

Тема роботи: «Формування страхових резервів».

Обсяг самостійної роботи здобувачів – 10 год.

6 Методи навчання

Використовуються такі методи викладання дисципліни, як пояснювально-ілюстративний, проблемного викладання, дослідницький.

7 Методи контролю

За змістовими модулями 1 і 2 передбачено проведення модульних контролів у формі тесту з відкритою відповіддю.

Підсумковий контроль проводиться у вигляді письмового іспиту (білети, два теоретичних питання та одна задача у кожному, всього 25 варіантів).

8 Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

8.1 Розподіл балів, що їх отримують студенти (кількісні критерії оцінювання)

Елемент навчальної роботи	Кількість балів за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Модуль 1			
Змістовий модуль 1			
Робота на практичному занятті	0...1	4	0...4
Виконання практичної роботи	0...2	2	0...4
Захист практичної роботи	0...4	2	0...8
Модульний контроль	0...28	1	0...28
Змістовий модуль 2			
Робота на практичному занятті	0...1	4	0...4
Виконання практичної роботи	0...2	2	0...4
Захист практичної роботи	0...4	2	0...8
Модульний контроль	0...28	1	0...28
Індивідуальне завдання			

Виконання і захист розрахункової роботи	0...12	1	0...12
Усього за семестр			0...100
Додаткові елементи навчальної роботи			
Виконання та захист додаткового індивідуального завдання	1...10	1	1...10
Доповідь на науковій конференції за тематикою дисципліни	1...15	1	1...15
Наукова публікація за тематикою дисципліни	1...20	1	1...20

Додаткові елементи навчальної роботи оцінюються і враховуються тільки тоді, коли за кожен елемент навчальної роботи, що входить до модулів 1 і 2, студент отримає не менше, ніж 60% від максимальної кількості балів.

Студент, який склав усі модульні і поточні контролі (успішно атестований за їх результатами, тобто отримав підсумкову модульну оцінку 60 балів і вище), вважається таким, що склав семестровий контроль, і за його згодою атестується підсумковою модульною оцінкою як семестровою.

Студент, який за результатами модульних і поточних контролів атестований «незадовільно», зобов'язаний скласти семестровий контроль (іспит). Студент допускається до складання семестрового контролю тільки тоді, коли він виконав усі практичні роботи і розрахункову роботу.

Семестровий контроль можуть складати студенти, які бажають підвищити підсумкову модульну оцінку. У цьому випадку зараховується кращий результат.

Білет для іспиту містить два питання і одну задачу. Відповідь на кожне питання білета оцінюється від нуля до 35 балів, розв'язок задачі оцінюється від нуля до 30 балів. Максимальна кількість балів за відповіді на питання і розв'язок задачі – 100.

8.2 Якісні критерії оцінювання

Для того, щоб одержати позитивну оцінку, студент повинен:

а) знати:

- що таке страховий менеджмент та яка його роль у в ринковій економіці;
- завдання і функції страхового менеджменту;
- якими нормативними документами регулюється страхова діяльність в Україні;
- як створити, реорганізувати та ліквідувати страхову компанію в Україні;
- які існують структури і органи управління страховою компанією;
- які існують операції управління і бізнес-процеси страхової компанії;
- яка роль комунікацій у сучасній страховій організації;
- що таке інформаційна система страхової компанії;
- що таке поточне і стратегічне планування страхової діяльності;
- етапи стратегічного фінансового планування в страховій компанії;
- що таке страховий маркетинг;

- які дії виконує служба маркетингу страхової організації;
- що таке ризики діяльності страхової організації;
- основні правила ризик-менеджменту в страхування;
- які функції виконує фінансовий менеджмент страхової компанії;
- як відбувається управління фінансовою стійкістю страховика;
- що таке запас платоспроможності страхової організації і як його підтримувати;
- які завдання виконує служба врегулювання претензій страхової компанії;
- б) уміти:
 - розраховувати і контролювати страхові ризики;
 - визначати достатність коштів страхових резервів для забезпечення виконання зобов'язань перед страхувальниками;
 - аналізувати фінансову надійність страхової компанії;
 - виконувати дії з врегулювання страхових претензій.

8.3 Критерії оцінювання роботи студента протягом семестру

Задовільно (60-74). Виконати два модульні тести з оцінкою від 17 до 20 балів за кожен. Виконати всі чотири практичні роботи, хоча б одну з них захистити, отримавши сумарну оцінку за виконання і захист практичних робіт від 19 до 23 балів. Виконати розрахункову роботу з підсумковою оцінкою від семи до восьми балів.

Добре (75-89). Виконати два модульні тести з оцінкою від 21 бала до 24 балів за кожен. Виконати всі чотири практичні роботи, отримавши сумарну оцінку від 24 до 28 балів, з них захистити не менше трьох робіт з оцінкою три бали за кожну. Виконати і захистити розрахункову роботу з підсумковою оцінкою від дев'яти до десяти балів.

Відмінно (90-100). Виконати два модульні тести з оцінкою не менше, ніж 25 балів за кожен. Виконати і захистити всі чотири практичних роботи, дві з них з найвищою оцінкою (вісім балів) за кожну, а дві – з оцінкою сім балів за кожну. Виконати і захистити розрахункову роботу з підсумковою оцінкою не менше, ніж 11 балів.

8.4 Критерії оцінювання за елементами навчальної роботи

Модульний тест з відкритою відповіддю складається з 14-ти питань, на які потрібно відповісти коротко.

Відповідь на одне питання тесту оцінюється:

- двома балами, якщо відповідь повністю правильна;
- одним балом, якщо відповідь частково правильна;
- нулем балів, якщо відповідь неправильна або її немає.

Практичні роботи потрібно виконати, оформити у окремому зошиті і захистити.

Виконання і оформлення практичної роботи оцінюється:

- трьома балами, якщо роботу виконано, отримано правильну відповідь, зроблено правильні висновки, розрахунки акуратно оформлено;

– нулем балів, якщо роботу не виконано або виконано, але розрахунків не оформлено.

Захист практичної роботи оцінюється:

– трьома балами, якщо студент може пояснити хід розв’язання задач, обґрунтувати застосування рівнянь, залежностей і формул, а також знає основні теоретичні положення, на яких базується розв’язання задач і виконання завдань роботи.

– двома балами, якщо студент може пояснити хід розв’язання задач і обґрунтувати застосування рівнянь, залежностей і формул;

– одним балом, якщо студент може пояснити хід розв’язання задач або послідовність виконання завдань;

– нулем балів, якщо студент не може пояснити, як розв’язано задачу або виконано завдання.

Розрахункову роботу потрібно виконати відповідно до завдання, оформити відповідно до вимог і захистити.

Виконання і оформлення розрахункової роботи оцінюється від одного до семи балів, якщо:

– роботу виконано відповідно до завдання для свого варіанта;

– отримано правильні результати;

– узагальнено результати, зроблено висновки.

Робота допускається до захисту, якщо її оцінено не менш, ніж п’ятьма балами.

Захист розрахункової роботи оцінюється від одного до п’яти балів з урахуванням:

– часу доповіді (час не повинен перевищувати п’яти хвилин);

– вміння відобразити в доповідь сутність і особливості роботи, виділяючи основне і не заглиблюючись у другорядне.

– наявності висновків у кінці доповіді;

– вміння відповідати на запитання правильно, коротко і точно.

Робота вважається виконаною, якщо її оцінено не менше, ніж сімома балами.

Шкали оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

9 Політика навчального курсу

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає викладач або за процедурою, визначеною у Положенні про академічну доброчесність.

10 Методичне забезпечення

1. Страховий менеджмент [Текст]: навч. посіб. / Н. О. Бондар, Ю. Ю. Діденко, М. С. Татар, В. А. Фурсова. – Х.: Нац. аерокосм. ун-т ім. М.Є. Жуковського «Харк. авіац. ін-т», 2016. – 156 с. – Режим доступу: http://library.khai.edu/library/fulltexts/metod/Bondar_Strahovuy_Menedgment.pdf

2. Діденко Ю.Ю., Шевердін М.А. Страхування : навч. посіб. до самост. роботи / Ю. Ю. Діденко, М. А. Шевердін. – Х.: Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Хар. авіац. ін-т», 2008. – 45 с. – Режим доступу: <http://library.khai.edu/library/fulltexts/m2008/Strahuvannja.pdf>

3. Особливості тарифної політики страховика : навч. посіб. / Н. О. Бондар, Ю. Ю. Діденко, А. В. Камнєва. — Х.: Нац. аерокосм. ун-т ім. М.Є. Жуковського «Харк. авіац. ін-т», 2012. – 43 с. –Режим доступу: http://library.khai.edu/library/fulltexts/metod/Bondar_Osoblivosti_Tarifnoi.pdf

Навчально-методичний комплекс дисципліни знаходиться на хмарному ресурсі MEGA за посиланням

<https://mega.nz/folder/L5FFlIRb#MsHXxRuQsGc-qW8KloRu1A> і включає в себе:

- силабус дисципліни;
- конспект лекцій;
- навчальний посібник, що містить умови завдань практичних робіт, до кожної роботи подано короткі теоретичні відомості, а також викладено засоби розрахунків, необхідні для її виконання, – залежності, вирази, формули, алгоритми, визначення, наведено приклади виконання та рекомендації щодо виконання завдань;
- завдання та методичні рекомендації до виконання розрахункової роботи;
- перелік питань з дисципліни, розподілених за модулями і темами;
- план-графік вивчення дисципліни;
- каталог інформаційних ресурсів.

11 Рекомендована література

Базова

1. Закон України «Про страхування» від 7 березня 1996 р. № 86/96 зі змінами.

2. Страховий менеджмент: підручник / [С. С. Осадець, О. В. Мурашко, В. М. Фурман та ін.]; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. С. С. Осадця. – К.: КНЕУ, 2011. – 333 с.

3. Сокиринська, І. Г. Страховий менеджмент. Навчальний посібник /

І. Г. Сокиринська, Т. О. Журавльова, І. Г. Аберніхіна. – Дніпропетровськ: Пороги, 2016. – 300 с.

4. Ненно І. М. Страховий менеджмент: навчальний посібник. – Харків: «БУРУН КНИГА», 2011. – 224 с.

5. Плиса, В. Й. Страховий менеджмент [Текст]: навч. посіб. / В. Й. Плиса. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 378 с.

6. Страховий менеджмент [Текст]: навч. посіб. / П. О. Куцик, Т. Г. Васильців, В. М. Сороківський, М. В. Сороківська. – Львів: Вид-во Львівської комерційної академії, 2015. – 244 с.

7. Фурса, А. В. Страховий менеджмент [Текст]: навч. посіб. / А. В. Фурса. – К.: ЦП «Компринт», 2015. – 176 с.

Допоміжна

1. Вовчак О. Д. Страхування: навчальний посібник. 3-тє видання, стереотипне. – Львів: «Новий Світ-2000», 2006. – 480 с.

2. Никулина, Н. Н. Страховий менеджмент [Текст]: учеб. пособие / Н. Н. Никулина, Н. Д. Эриашвили. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2012. – 703 с.

3. Основы страхового менеджмента: Методическое пособие по изучению дисциплины «Страховый менеджмент» / П. В. Журавлев, В. В. Владимиров, С. А. Банников. – М.: ЗАО «Издательство «Экономика», 2007. – 404 с.

4. Финансовый менеджмент страховой организации: учеб. пос. / Н. Н. Никулина, С. В. Березина. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2008 – 431 с.

5. Говорушко, Т. А. Управління фінансовою діяльністю страхової компанії з метою забезпечення її ефективного розвитку [Текст]: монографія / Т. А. Говорушко, В. М. Стецюк, О. Ю. Толстенко. – К.: Центр навч. літ., 2012. – 168 с.

6. Стратегічне управління страховою компанією [Текст]: монографія / В. М. Фурман, О. Ф. Філонюк, М. П. Ніколенко та ін.; наук. ред. та ред. кол. авт. др екон. наук В. М. Фурман. – К.: КНЕУ, 2008. – 440 с.

7. Страховий менеджмент [Текст]: консп. лекцій для студ. спец. 8.03050801 «Фінанси і кредит» для всіх форм навчання / В. І. Павлов, К. В. Павлов, І. В. Свердлюк. – Рівне: НУВГП, 2014. – 102 с.

8. Яворська, Т. В. Державне регулювання страхового підприємництва в Україні [Текст]: монографія / Т. В. Яворська. – Л.: ЛНУ імені Івана Франка, 2012. – 420 с.

13 Інформаційні ресурси

1. Ліга страховиків України www.uainsur.com
2. Все про страхування www.forinsurer.com
3. Законодавство України: сайт Верховної Ради- www.rada.gov.ua
4. Державна казначейська служба України <http://www.treasury.gov.ua>
5. Лігазакон <http://www.ligazakon.ua>
6. Міністерство фінансів України <http://www.minfin.gov.ua>
7. Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua>
8. Національний банк України <http://www.nbu.gov.ua>

9. Державна служба статистики України <http://www.ukrstat.gov.ua>